

Arhivna mesečna
25 Din, za izo-
zmatvo 40 Din — ne-
deljska izdaja co-
loletna 96 Din, za
izozmatvo 120 Din
Uredništvo je v
Kapitlarjevi ul. 6/III

SLOVENE

Telefoni uredništva: dnevna služba 2050 — nočna 2996, 2994 in 2050

Izdaja vsak dan zjutraj, razen ponedeljka in dneva po prazniku

Ček. račun: Ljub-
ljana št. 10.650 in
10.349 za inzerate
Sarajevo št. 7563,
Zagreb št. 39.011,
Praga-Dunaj 24.797
Uprava: Kopitar-
jeva 6, telefon 2992

Francija pred volitvami

V nedeljo 26. t. m. se začne v Franciji volitve za parlament, ki se bodo zaključile šele 3. maja, na katerega so razpisane ožje volitve, ki bodo šele prinesle odločitev, kdo bo imel večino.

Volitve nikakor ne bodo tako burne, kakor se je splošno mislilo, in tudi ne bodo takega usodnega pomena za bodočo republiko, kakor so se bali mnogi, ki psihologije francoskega naroda ne razumejo. Res, da se bo vršila ljuba borba med levo in desno in res je treba pričakovati okrepitev leve, toda bolj na račun Herriotovih radikalnih socialistov (ki, kakor znano, niso nobeni socialisti, ampak čisto navadna liberalna meščanska stranka) nego v škodo obstoječega socialnega in državnega reda.

Francoski državljani sploh ne voli po programih, ampak po osebah. Svetovni nazori in socialne teorije so mu malo mar, za revolucijo pa, izveden primeroma maloštevne pristaje Moskvje, niti francoski delavec ni vnet. Tudi ne odločuje pariško prebivalstvo, ki predstavlja eno desetino Francije, ampak provinca, kjer ima besedo mali in srednji posestnik, vinčar, planšar oziroma živinorejec in mali rentier, ki živi od svojih prihrankov. Ti so vsi v socialnem oziru konservativci in posebno danes niso naklonjeni nobenim skrajnim eksperimentom kljub strašnim škandalom, ki so tekom zadnjih štirih let pretresali francosko državno življenje in pokazali neizmerne korupcije francoskega buržoaznega parlamentarizma ter zahtevali v dobi štirih let kar deset vlad. Vzrok temu je ta, da je Francija prekoračila najnižjo točko gospodarske krize in so vsi prepričani, da se zopet začne dvig. Število brezposelnih stalno pada, cene za živino, žito in vino pa naraščajo. Zato povprečni Francoz noče ničesar več vedeti od levičarskega gesla devalvacije in razvrednotenja franka in rentirji so sedaj zopet pomirjeni glede varnosti svojih prihrankov. Za korenito spremembo gospodarskega reda ni več nobenega navdušenja in so zato računi kominterne padli v vodo.

Tega se tudi komunisti dobro zavedajo in so sedaj v svoji volilni agitaciji šli tako daleč, da varčujejo celo z rdečo barvo na svojih volilnih plakatih. Obratno se na malega kmela in malega meščana ter na državnega namestnika in obrtnika ter mu obljubljajo, da se nima bati krvavega prevrata, ampak da komunisti, kakor je izjavil glavni tajnik francoske komunistične stranke Torrez, »prožijo roko bojevnikom, ognjenim križem, kmetiskim posestnikom pa tudi katolikom, ker smo vsi sinovi enega in istega naroda, ki ga mučita gospodarska stiska in izgredi velkapitala!... Zabavno je, da se topof socialni demokrati, ki so s komunisti in s Herriotovimi radikalnimi socialisti danes združeni v »ljudski front« — nastopajo pa vsi z lastnimi kandidati in bodo sklenili volilne kompromise šele pri ožjih volitvah 3. maja v prid »antifašističnemu kandidatu« — veliko radikalnejši od pristavev Moskvje in v svojih plakatih govorijo o »razlastitvi bogatašev« ter »podržavljenju vseh industrij in bank«, čegar se vodja komunistov Cachin topof skrbno izogiba. Da pa tudi socialdemokrati ne mislijo resno s svojim programom razlastitve, je razvidno iz tega, da gredo roko v roki s Herriotovo jacobinsko-kapitalistično stranko. Sploh so se Francozi tako zelo navadili svoje demokracije, naj bo dobra ali slaba, da je ne mislijo žrtvovati ne sovjetizmu ne fašizmu. Sam socialdemokratski gromovnik Leon Blum je nedavno izjavil, da odklanja diktaturo in teror, čeprav bi ga hotel vršiti delavski razred. Spričo tega mislimo, da more francoski državljani, ki se tresajo za svojo rento, še nadalje mirno spati.

Pa tudi desnica ni nevarna obstoječemu redu. V njeni sredi so ravno tako velika naspotja, kakor obstojajo v takozvani »ljudski fronti«. Desnica mora računati s tem, da je tudi velika večina njenih pristavev za parlamentarno demokracijo in da se njen takozvani fašizem omejuje izključno le na romantične razgrajanje, ki se zbirajo okoli grba treh bourbonskih lilij v monarhistični Action Française. Tudi bojevniki in ognjeni križi, ki jih vodi de la Rocque, so odločni republikanci, čeprav so vražijo sedanji sistem strankarske politike. Desničarji sicer močno agitirajo z geslom, da stoji Francija pred nevarnostjo azijskega napada iz Moskvje, in njihovi plakati kažejo ogromne tanke z rdečo zastavo, ki se valijo čez dno in strni proti Franciji, da uničijo njen kulturni red, toda dogodki v Spaniji so med veliko večino revoluciji itak ne-naklonjenega francoskega naroda napravili tako razpoloženje, da ta strah sam po sebi skopneva. Gotovo bo ta strah slejkoprej precej zaježil naval »ljudske fronte«, ne bo pa desničarjem prinesel kaj velikega mandata. Največjo izgubo bodo predvidoma trpeli strahopetni framasonski liberalci Herriotovega kova, ki bodo dobili bunke od leve in od desne, kakor se navadno godi v takem slučaju, ko ima človek, kakor pravi šaljivi francoski politični rek »svoje srce na levi strani, na desni pa svojo močnjak« ...

Stranke operirajo v tej volilni borbi močno tudi z zunanje-političnimi gesli. V resnici pa tudi tukaj naspotja niso velika, ako sploh obstojajo. Obvede fronti delujeta z geslom, da je treba ohraniti Franciji mir, samo da desničarji volivcem opovedujejo, da bi mir ogrožala »ljudska fronta« pod vodstvom Moskvje, dočim levičarji seveda pravijo, da bi vojno prinesla fašistična Francija. V resnici pa tudi desnica ni proti paktu s sovjeti, ker Francijo ščiti pred nemškimi napadom. Tudi razvoj abesinske krize je Francoze, ki so bili še nedavno ostro razdeljeni v skupini sankcionistov in antisankcionistov, zopet močno zblížal, ker je sedanja vlada, ki je prva razvila levičarsko zastavo in takorekoč sama dala iniciativo za »ljudsko fronto«, vsu levoico potegnila v smer zopetnega približevanja Italiji, da se vpostavi takozvana streska fronta. Tudi Hitlerjev korak v Porenju je veliko pripomogel k temu, da so raznoglasja glede zunanje politike med francoskimi strankami izgubila svojo ostrino.

Zato se v parlamentarnih krogih nagibajo k mnenju, da bo po volitvah 26. aprila oziroma 3. maja, na katerih se bo za 605 sedežev v parlamentu potegovalo okoli 4700 kandidatov, ostalo vse bistveno pri starem, čeprav bo ogromna propaganda »ljudske fronte« prinesla majhen uklon parlamenta na levo. Odločile pa bodo srednje stranke, med katerimi se nahajajo tudi takozvani

Češkoslovaško že lovijo

Najnovejši načrt za ureditev Podonavja: Zveza Italija-Avstrija-Češkoslovaška za obrambo proti Nemčiji

Dunaj, 25. aprila. (Posebno poročilo »Slovenec«). Nedavni govor češkoslovaškega zunanjega ministra dr. Krotke tukaj na Dunaju v avstrijskem zunanjem ministrstvu tako razlagajo, kot da pomeni priistanek Francije in Češkoslovaške na italijanski način rešitve podonavske težave. V zveznem zunanjem ministrstvu so prepričani, da imajo za seboj francosko diplomacijo, ki da je tudi mnenja, da je mogoče Podonavje spraviti v red in Avstriji dati zavest varnosti le s pomočjo Italije. Celo to se govori in raznaša med inozemskimi diplomatskimi krogi na Dunaju, da je Italija pripravljena razrešiti svoje »dobre odnose« do Avstrije in Madžarske tudi na Češkoslovaško, če bi že ne bilo mogoče zajeti sploh vse tri zaveznice iz Male zveze. Baje je tudi francoska vlada istega mnenja, da je treba pač za enkrat delati na tem, da se Italija, Avstrija in Madžarska približajo Češkoslovaški.

Vaš dopisnik je v zvezi s temi govoricami vprašal za mnenje vplivno nevtralnega diplomatske osebnosti, ki je dejala, da bi Češkoslovaška v nitemer ne kršila pakta Male zveze, če bi se v gotovih čisto določenih primerih navezala recimo na sodelovanje z Italijo in Avstrijo, seveda sporazumno z obema zaveznicama Jugoslavijo in Rumunijo. Takšen primer, ki bi zahteval sodelovanje Italije, Avstrije in Češkoslovaške, bi recimo bil nenaden napad Nemčije na Avstrijo ali Češkoslovaško. Pak Male zveze bi v nitemer ne trpel, ako bi za ta primer Češkoslovaška šla braniti avstrijske meje oziroma bi smela računati tudi na pomoč Italije in Avstrije — poleg pomoči svojih zaveznic iz Male zveze — če bi bila od Nemcev napadena. V zraku torej leži zamisel, da se Italija, Avstrija in Češkoslovaška vsaj začnejo razgovarjati o takšni možnosti. Ni dvoma, da se bodo tudi države Male zveze, ki bodo imele svoj sestanek dne 6. majnika v Beogradu, resno posvečevale o tem, če Češkoslovaška lahko brez škode gre svoja pota v politiki do Italije in Avstrije v strogo določenem okviru obrambe proti morebitnemu nemškemu napadu. Namen obstoja, v Pragi obstoje tudi želje. Odvisno bo od belgradske konference, v kolikor je mogoče združiti dve podonavske politiki, ki na prvi pogled druga drugo izključujeta.

Francoska diplomacija se vdaja tudi že drugim visoko letničnim sanjam. Poljska se nahaja v hudi notranji krizi. Več ko verjetno je, da bodo na Poljskem prišli na površje čisto novi toki. Beckova germanoljubna politika bo prej ko slej morala napraviti prostora Franciji prijateljsko naklonjeni politiki. Sprememba zunanje-političnega kurza bi pa imela za posledico tudi izboljšanje odnosov med Poljsko in Rusijo. Če se Franciji še posreči, da uveljavi italijanski podonavski načrt s tem, da pritegne vsaj Češkoslovaško k italijanskim trozevi, potem je verjetno, da se bo tudi Poljska odločila, da se pridruži tej skupini iz enostavnega razloga, ker bo močnejša in bo Poljska stala vedno tam, kjer stojijo močnejši bataljoni.

Dunaj, 24. aprila. C. Medtem ko skušajo na več straneh pripisovati Nemčiji napadalne namere proti Avstriji, govorje avstrijski listi iz obmejnih krajev o nenadnem pojavu proslule nacionalno-socialistične avstrijske legije; ta legija se krči, ker

čistijo članstvo. Po pisanju lista »Linzer Volksblatt« so mnogo Avstrijcev, ki so bili sivočasno zbežali v Nemčijo in so jih takrat vtaknili v legijo, zdaj poslali preko meje. Kajpada so vse te begunce takoj po prekoračenju meje aretirali in obtožili.

Koscialkowski Gömbös Chamberlain

Budimpešta, 24. aprila. Zastopniki Poljske in Madžarske so danes podpisali dva protokola. Prvi se nanaša na olajšanje razvoja medsebojne trgovine, drugi pa na izročitev krivcev. Razgovori med Gömböšem in Koscialkowskim so se začeli danes ob 11. Sestala se bosta ponovno popoldne, jutri bo pa sklepen sestanek med predsednikoma obeh vlad in njunimi strokovnjaki.

Sir Austen Chamberlain se pripelje jutri v Budimpešto. Britanski državnik bo imel razgovor z madžarskim zunanjim ministrom Kanyo. »Prager Tagblatt« komentira obisk Austena Chamberlaina v Pragi in pravi, da je Velika Britanija prepričana, da ne more ostati v svoji »slepi« osamljenosti in da se zato britanska vlada zanima za razmere v

Srednji Evropi. List pravi, da bo sir Austen Chamberlain čez nekaj dni podal v spodnji zbornici vtise s svojega potovanja.

Francija za sovjetsko letališče v ČSR

Pariz, 24. aprila. b. Levičarji na vseh volilnih govorih zahtevajo nujna generalštabna pogajanja s sovjetsko Rusijo. Zlasti veliko pozornost posvečajo levičarski krogi obisku sovjetskega poslanika Potemkina pri Herriotu v Lyonu, enako pa tudi dolgi konferenci, ki jo je imel francoski zunanji minister Flandin s sovjetskim poslanikom večeraj. Levičarski tisk trdi, da se je pri tej priliki govorilo o ustanovitvi močnega letalskega središča na Češkoslovaškem, ki bi po mnenju nekaterih krogov služilo mednarodnim ciljem, drugi bolj poučeni krogi pa odkrito trdijo, da bi takšno letalsko oporišče služilo težkim sovjetskim bombnikom kot izhodišče na točka za letalske podvige proti eventualnemu nemškemu napadalu. Vsi znaki kažejo, da bo ta problem hote ali ne hote igral pri parlamentarnih volitvah tudi odločilno vlogo. Eno je jasno: ali bo prišlo do direktnega sporazuma z Berlinom, v kar se sicer zelo dvomi, ali pa bo prišlo do izredno tesnega sodelovanja in nevarne vojaške zveze s Moskvjo.

Zadnji naponi Abesincev zadržati Italijane do deževja

Reuter poroča: Na severni fronti nudi Abesinci zadnje napore, da preprečijo napredovanje Italijanov iz Desija proti Addis Abebi. Na mnogih mestih, kjer gre cesta proti Addis Abebi in kjer vodi cesta skozi klance, posebno pa pri vrhu Solamedu, rušijo Abesinci ceste. Italijanska letala obspajajo z ognjem iz strojnice abesinske oddelke, bombardirajo pa jih italijanska letala ne smejo, ker bi na ta način sama rušila ceste, s katero se računajo. Rušenje cest je trenutno dalo abesinskemu poveljstvu čas, da je reorganiziralo čete in izvedlo zadnji odpor. Oddelki vojščakov so bili poslani na vrhove nad cesto in so zavzeli svoje položaje.

V nevtralnih krogih v Addis Abebi menijo, da bi Italijani takoj po zavzetju Desija morali poslati svoje motorizirane oddelke naprej proti Addis Abebi, da jo zavzamejo, predno bi se abesinske čete mogle reorganizirati. Abesinci se pripravljajo na odločno obrambo prestolnice. V Addis Abebi je vlada sklenila, da sploh ne zapusti Addis Abebe.

Abesinski oddelki, ki prihajajo s severa, so na mnogih mestih presekali italijanske prometne zveze. Abesinci tudi trdijo, da so sestrelili dvojce italijanskih letal južno od Desija.

V merodajnih krogih v Addis Abebi izjavljajo snoči, da bo Abesinija nadaljevala svojo borbo do konca in da bo abesinsko poveljstvo, če bi Addis Abeba bila zavzeta, premeseno na drugo mesto.

Borba se bo nadaljevala do konca. Vlada bo tudi spremenila svoj sedež.

Na ogadenski fronti utrjujejo italijanske čete po deževju svoje položaje. Po abesinski verziji so italijanske čete izgubile v bitki v Ogadenu veliko število vojakov, ker so Abesinci večkrat izvršili juriš. Po sporočilu rasa Nasibuje je bitka zapadno od Sasabaneha bila strašna. Libijske in somalijske čete z nekaj belimi oddelki so s pomočjo letalstva napadle tri dni in osvaje en vrh za drugim. Tretjega dne je abesinskim četam uspelo, da so odbile Italijane. Četrtega dne so Italijani po vesti rasa Nasibuja vrgli v borbo bele oddelke in uspeli, da so potisnili Abesince na njihove prvotne položaje. V Addis Abebo prihajajo mnogi begunci s severa, ki so se naselili okoli prestolnice.

Addis Abeba, 24. aprila. b. Z naravnost obupnimi naponi delajo Abesinci noč in dan na obrambi prestolnice, ki jo hočejo spreminiti v pravo trdnjavo, ki bo sposobna, da se dolgo upira italijanskim napadom. Tukajšnji vojni opazovalci so mnenja, da se bo Abesincem bržkone posrečilo zadržati Italijane tako dolgo, dokler ne bo pričelo deževati. Vse razpoložljive čete od blizu in daleč zavzemajo vse strategične postojanke od Desija pa do prestolnice in je ves kraj podoben močno oboroženemu vojnemu taborišču. Odkrito se govori tako med vojaki samimi, kakor tudi med civilnim prebivalstvom, da so se vojaki odločili, da branijo svojo domovino in četudi pri tem vsi izkrvavijo. Stalno prihajajo iz notranjosti države novi dobrovoljci, stari in mladi, med njimi pa tudi mnogo žena, ki so sklenile, da branijo svojo domovino ob ramah abesinskih mož.

Na temelju dosedanjih izkustev se splošno misli, da se noben abesinski poveljnik ne bo spustil z nasprotnikom v formalno borbo, ker so vsi videli, da se proti strupenim plinom ne morejo braniti. Nadaljevanje abesinske borbe za osvoboditev se bo vršilo izključno potom energične četinske vojne, ki je Italijanom mnogo bolj nevarna, kakor frontalni napadi, ki jih lahko vsak hip stro z modernim orožjem. Pa še drugo veliko stran bo imela četinska borba Abesincev za Italijane, kajti s tem bodo ogrožene vse zveze s prednjimi oddelki, ki bodo vedno v nevarnosti, da jih obkolijo.

Abesinska vlada zaenkrat ne bo premeštila svojega sedeža iz Addis Abebe, ker se splošno misli, da Italijani ne bodo mogli tako kmalu zasesti Addis Abebe.

Zelo se govori tudi o krvavi tridnevni bitki ob prelazu Salomede med Desijem in Vorahajem, kjer so Abesinci vse Italijanske napade uspešno odbili, kljub temu, da so Italijani tudi tukaj uporabljali strupene pline.

Dve uradni poročili

Rim, 24. apr. AA. Agencija Stefani objavlja uradno poročilo št. 194, ki se glasi: Maršal Badoglio poroča: Na severnem bojišču je oddelke eritrejskih čet, ki je krenil iz Desija, zavzel brez boja Uora Ilu. Na južnem bojišču prodirajo naše čete v vseh odsekih. V dolini Fafa smo zavzeli Godada in Gabrehe. Naše letalstvo je bombardiralo nasprotne obrambne utrdbe na črti Sasabane-Bulale-Dagamedo.

Addis Abeba, 24. aprila. AA. Havas poroča: Večeraj je bilo izdano poročilo abesinske vlade, da je bila od 14. do 17. aprila velika bitka na ogadenski fronti južnozapadno od Sasabaneha med 7. in 8. vzporednikom in 42. in 43. vzporednikom in da se je ta bitka končala z zmago Abesincev. Italijani so imeli več tisoč mrtvih in več italijanskih letal je padlo na tla. Italijani so se umaknili za 40 km naazaj, dobili pa so ojačenja in začeli z novo ofenzivo in na ta način prisili abesinske čete, da so se umaknile v smeri proti Denanu.

Ozadje prelivanja krvi v Palestini

10.000 komunistov v Palestini

Jeruzalem, 24. aprila. TG. Voditelj arabske muštri stranke emir el Ghuri je v zvezi s krvavimi obračunavanji med Arabci in židi po vseh večjih mestih Palestine izjavil časnikarjem, da je nujnost takšnih dogodkov že zdavnaj napovedoval in pred njimi svaril odgovorne angleške oblasti.

Kako naj bo drugače v deželi, kjer je pred svetovno vojno prebivalo 800.000 ljudi, od katerih je bilo komaj 40.000 židovskega pokolenja, vse ostalo pa je bilo arabsko. Vsako leto so nam po vojni poslali kakšnih 50.000 novih židov. Sedaj jih je že 400.000, kmalu bodo sploh večina v deželi. Pri tem pa se je izkazalo, da priseljeni židje nečesto delati ne na obsežnih kmetijah, ki jih dobivajo na razpolago za obdelovanje, ne v tovarnah, ki jim jih njihovi bogati verski tovariši postavljajo. Delati nečesto, a ne zemlje niti tovarne ne dajo več iz rok v pričakovanju, da bodo prišli Arabci in opravljali težaka dela. Židje se raje naseljujejo po mestih. Od pol milijona židov, ki sedaj prebivajo v Palestini, jih živi borih 15.000 od poljedelstva. Sami veste, kam mora to prignati. Arabci ne bodo dovolili, da bi jih židje preganjali z njihove zemlje in da bi si na arabskem ozemlju ustvarili kakšne politične privilegije. Proti temu se bo uprlo arabsko ljudstvo samo. Tudi arabska mladina se bo oborožila. Mi se židovskih strojníc ne bojimo. V Jeruzalemu prebiva morda res židovska večina 80.000 ljudi, toda okrog Jeruzalema je 60 arabskih vasi in naselbin, ki bodo židovski

ljudski demokrati, v katerih so zbrani katoličani. Ker komunisti v vlado ne bodo vstopili, bo tudi levičarska vlada odvisna od zmerne sredine.

Strašno oborožena Nemčija

Odkritja belgijskega pisca o nemškem oboroževanju

V belgijskem listu »La Flandre Libérale« je R. Crouquet napisal zanimiv članek, kako se Nemčija oborožuje. Že l. 1933 in 1934 je ta list prinesel dokumente o nemškem oboroževanju. Danes pa so ti dokumenti z dejstvi potrjeni. Vprito teh dejstev je jasno, kako silno se Nemčija oborožuje.

O nemški pehoti pisec sploh ne govori, češ da je splošno znano, da je Nemčija po svojem »reichswehr« in po svojih polvojaških organizacijah cel utrjen tabor. Nemška državna vojska je odlično in najmodernejše oborožena ter opremljena.

Precej časa se pisec mudi pri nemškem topništvu. Pravi, da so nemški topničarski strokovnjaki razbili vse dosežanje teorije. Nemški top, ki je med vojsko streljal na Pariz na daljavo 120 km, je streljal v kotu 30 stopinj, čeprav je do tlej teorija trdila, da vsak top najdalje nese v kotu 45 stopinj. Nemcem se je posrečilo, da so ta top z vsvo municijo skrili pred mednarodno kontrolno komisijo. Sedaj ima Nemčija nov top, ki more, postavjen blizu belgijske meje, z ognjem zasuti vsa večja belgijska mesta, zlasti pa Bruselj.

Novi nemški brzostrelni top, ki je leta 1914 nesele nekako 5500 m daleč ter je na minuto oddal 30 strelcov, je imel kaliber 77 mm. Navadni belgijski top kalibra 75 nese do 7500 m daleč. Toda novi nemški top kalibra 75 nese že več kakor 14.000 m daleč. Ta top torej delj nese, kakor belgijski top kalibra 105 in 155. Ti namreč nese le 12.000 metrov daleč. Novi nemški top kalibra 100 nese več kakor 17.500 m daleč, čeprav je njegova teža na 3500 kg zmanjšana. Za tak uspeh bi Belgijci morali porabljati svoje težke topove kalibra 120 mm, ki pa so 6000 kg težki, ali pa topove kalibra 155 mm, ki pa so celo 9000 kg težki in ki nosijo okoli 16.000 m daleč.

Pri svojem topništvu je Nemčija uvedla nove lafete, ki omogočajo, da se top lahko prevaža z naglico 35 do 40 km na uro.

Nemčija hoče svoje topništvo dvigniti na predvno višino, seveda z novimi modeli topov. Leta 1914 je Nemčija poslala na bojišče 220 topniških polkov, ki je imel vsak po 6 baterij kalibra 77 mm, 36 baterij topov kalibra 100 mm, 12 baterij kalibra 130 mm, 120 baterij težkih topov kalibra 150 mm, 60 baterij močnarjev kalibra 210 mm, 5 baterij močnarjev kalibra 305 mm, 2 bateriji močnarjev kalibra 420 mm. To topništvo ne bo težko obnoviti, ker Nemčija kontrolnim komisijam ni oddala vsega, kar bi bila morala oddati. V letih 1917 in 1918 je Nemčija v enem letu mogla izdelati 16.000 raznih topov, 30.000 metalcev min in 125 milijonov kosov topniške municije.

Nemci so v vojski presenetili tanki. To se sedaj ne bo več ponovilo. Nemčija danes nima le najbolj moderno opremljenih tankov, ampak ima celo posebne šole za strokovnjake za boj s tanki. Nemški tanki so silno urni ter pretečejo 80 km na uro. Po zunanosti so precej majhni, zaradi česar jih je težko zadeti. Vsi tanki pa imajo avtomatsko orožje malega in velikega kalibra ter morejo uničiti vsa sovražna pehota. Vrsta takih tankov, ki bi napadali sovražne pehotne postojanke 10 metrov vsakebi, bi mogla en kilometer dolgo pot do sovražnih jarkov prevoziti v eni sami minuti. Tako bi čisto iznenada mogli z ognjem in železom zasuti vse sovražne postojanke.

Zelo dobro so Nemci organizirali tudi obrambo zoper sovražne tanke. Vsak pehotni polk ima brzostrelne topove kalibra 20 mm, poleg tega pa še 6 močnarjev in 3 avtomatske topove kalibra 37 mm. Vsak pehotni bataljon ima poleg tega še 10 brzostrelnih topov kalibra 20 mm.

V nemški armadi je vedno več motoriziranih

oddelkov. Nemčija ima danes okoli enega milijona motornih koles, kar je že motorizirana kavalarija. Vse pa je tako organizirano, da bi v slučaju vojske ob mobilizaciji bilo takoj na razpolago. Lahko torej rečemo, da bi nemška armada lahko v nekaj urah prešla vso Belgijo od Eupena do Ostende, kar znaša nekako 250 kilometrov.

Nemčija ima poleg brzostrelnih topov kalibra 20 mm zoper letala v manjši višini še zelo močne topove kalibra 80, 105, 120 in 150 mm, ki navpično nesejo celih 15.000 m visoko. Ti topovi nesejo tako visoko, da morejo dobro zadeti letala, ki lete v največji višini. Uspeh zadetka pa je strašen. Protiletalska obramba je močno izpopolnjena z dvema iznajdbama, ki omogočata avtomatično merjenje protiletalskega topa in avtomatično temperiranje izstrelka. Ti topovi morejo ustreliti 30 krat v minuti. Strokovnjaki sodijo, da tak top mora zadeti letalo že po 5, 6 streljih.

Ze pred dvema letoma smo opozorili javnost, da Nemci delajo trgovska letala, katera pa morejo v hitu spremeniti v bojna letala. S tem pa nemško letalstvo postane najmočnejše na svetu. Od tedaj so Nemci svoje letalske stroje vedno bolj izpopolnjevali. Dornier na primer je sedaj izdelal bombardar z dvema motorjema, ki more nositi 3500 kg bomb z naglico 260 km na uro. To letalo more leteti brez pristanka 1200 km daleč. Med drugimi aparati je treba omeniti na primer Heinkelov bombardar z dvema motorjema, ki nosi 2400 kg bomb z naglico 408 km na uro. Dalje so Junkersovi aparati z dvema motorjema in z naglico 370 km na uro. In tako dalje.

V Nemčiji močno rabijo Dieslove motorje, kar Nemcem omogoča, da se oavbojajo tujega prevoza. Letala so dobro oborožena ter imajo najpopolnejše strojne puške tipa »Madsen«. Značilna iznajdba je avtomat za vodstvo letala. Letalo vodi poseben avtomatski aparat. Pilot, ki je nekje skrit na zemlji, dobro ve, kje je njegovo letalo in more tako od daleč bombardirati velika mesta, ne da bi se izpostavlja nevarnosti. V Berlinu delajo poskušne z letali, ki tako tiho letajo, da jih skoro ne elišiš.

Nemški generalni štab namerava osnovati posebne bojne skupine 10.000 letalskih dvojic. To je tako razumeti, da bi vedno po dve letali nastopali skupno. Eno letalo bi bil bombardar, kateri bi nosil 500 kg bomb 1000 km daleč z naglico 460 km na uro. V tem letalu bi bila dva pilota. Letalo bi bilo oboroženo s topom kalibra 20 mm in s strojno puško. Drugo letalo pa bi bilo prav za prav pravo bojno letalo, katero bi bilo mnogo hitrejšo. V njem bi bila posadka štirih mož. To letalo bi bilo oboroženo s tremi topovi kalibra 20 mm in 6 strojnimi puškami. Naloga tega letala bi bila braniti bombardersko letalo pred sovražnimi letali.

Oče čez 20 let našel sina

Na Francoeskem živi mlad boksarski mojster, ki se piše Valentin Angelman. Še pred kratkim je mislil, da nima ne očeta, ne matere. Slučajno pa ga je pred kratkim spoznal njegov oče, ki je svojo družino dolga leta zamenjal iskal.

Ob začetku vojne je Angelmanov oče moral odriniti v vojsko. Medtem ko se je oče bojeval na bojišču, so Nemci zasedli mesteca, kjer je stanovala Angelmanova družina. Vsi prebivalci tega mesteca so morali bežati, med njimi tudi Angelmanova žena z malim sinčkom. Angelmanova žena pa je v begunstvu zaradi prestalih naporov in razburjenja kmalu umrla, naskar so njenega malega sinčka odpravili v zahodno Francijo, kjer ga je vzela za svojega neka tamošnja družina. Mali Angelman je 20 let rasel v zahodni Franciji pri tujih ljudeh in postal sloveč boksar.

Njegov oče je po končani vojni zamenjal iskal svojo družino. Vse povpraševanje je bilo zaman. Pred kratkim pa je prebrl liste in v njih videl fotografijo mladega boksarskega mojstra Valentina Angelmana. Oče je takoj spoznal svojega sina, ki mu je zelo podoben. Ker je bilo v listu napovedano, kje bo mladi boksar prihodnjič nastopil, se je oče odpeljal tja, naskar sta se čez 20 let oče in sin objela v boksarski areni.

Zaslužena dediščina

V Budimpešti je pred nekaj časa umrl bogat gospod, ki je vse svoje veliko premoženje zapustil svojemu nečaku. Ta je bil te dediščine močno vesel, zlasti ker mu je prišla docela nepričakovano. Stric namreč svojega nečaka ni prav nič maral, ker se mladi nečak nikdar ni hotel lotiti kakšnega rosnega opravka, ampak je raje pasel lenobo. Vsi stričevi opomini so pri mlademu lenuhu in delomirnežu bili bob ob steno. Zato ni čudno, da je bil mladi postopaj silno presenečen, ko je zvedel, da mu je stric zapustil vse premoženje. Toda še bolj je bil presenečen, ko je zvedel, da ga hoče stric še po smrti vzgajati k pridnosti in delu. Ko je nečak odprl oporoko, je v svojo veliko grozo bral, da si mora stričevo dediščino takorekoč s trdim ročnim delom odkupiti. Stric je namreč v oporoki določil, da mora nečak za vsa denar, kar ga zapuščajo v oporoki, kupiti drv. Ta dva mora nečak sam s svojima rokama sežagati in razsekati. Sele izkupiček teh razsekanih drv naj bo njegov.

Addis Abeba, katero so ogrožali Italijani, je sedaj skoro docela zapuščena. Ljudje, ki so se bali italijanskega bombardiranja, so pobegnili iz mesta.

Strahota v Beninu

Letos je minilo ravno 40 let, ko je angleški konzul, general Philipps beninskemu zamorskemu kralju Overami poslal prošnjo, da bi smel obiskati njegovo glavno mesto. Benin je dežela, ki je danes del angleške Nigerije ter leži v tistem delu Afrike, kjer se stikata kamerunska in gvinejska obala. Ko so portugalski trgovci tamkaj l. 1486. iskali poper, so odkrili kraljestvo Benin ter ta mnašili tudi že koče, zgrajene iz rdeče ilovnate opeke. V začetku 16. stoletja je nato kralj Benina z vsem svojim ljudstvom prestopil k krščanstvu, vendar pa je to spreobrnjenje ostalo le pri vrhu. Krščanstvo je ta zamorski kralj najbrže sprejel le iz političnih razlogov.

General Philipps je torej pred 40 leti poslal kralju Overami navadne darove: steklenico vina, eno oblačilo in lepo palčko. Kralj Overami je darila sprejel, vendar pa je generalu Philippsu odgovoril, da za sedaj ne želi njegovega obiska, ker pravkar praznuje obletnico očetove smrti. Kralj Overami bi bil seveda boljše storil, ko bi bil bolj jasno povedal, kaj misli, ker general Philipps tega namigavanja ni razumel in zato stvari ni vzel zares. Odrinil je v spremstvu osmih mož iz svoje postojanke na obrežju proti mestu Beninu. Od vseh pa sta se le dva rešila, vse druge so Zamorci napadli in pobili.

Nato so Angleži odposlali v Benin kazensko ekspedicijo, katera je prišla ravno prav, da je vi-

dela, kako je kralj Overami slavil obletnico očetove smrti. Overami in njegovi poglavarji so mrtvega kralja Adolo častili s stotinami človeških žrtev. Ko je kazenska ekspedicijska pridrla v kraljevo mesto, je našla na lestvah pribitih polno Zamorcev, mnogo pa je bilo obešenih na drevesu. Beninski maliki, ki so še danes spravljani v angleškem muzeju ter so celo čudovito spretni in umetniško narejeni, so bili na debelo namazani s strjeno človeško krvjo. Razsrjeni Angleži so kralja Overamija ujeli, šest njegovih poglavarjev posekali, mesto zažgali, kraljestvo pa si podyrkali.

Ustno izročilo samo o enem zamorskem kralju pripoveduje, da je bil usmiljen in človekoljuben ter da je bil celo šaljiv. Imenoval se je Uguola ter je imel toliko častihlepa, da si je prizadeval, da bi njegovo ime prihodnjim rodovom ne bilo neznano. Zato je dal svojim sužnjem povelje, naj skupljejo ogromen jarek, ki bo 40 čevljev širok in 20 čevljev globok. Kraljev namen je bil tale: Kadar bo kdorkoli prišel v deželo in bo vprašal, kdo pa je bil Uguola, mu bodo ljudje lahko odgovorili: »To je bil tisti kralj, ki je dal skopati ta velik jarek.«

Zamorsko kraljestvo Benin ima še danes kralja, ki pa je pod angleškim nadzorstvom in nima dosti besede. Ta kralj nosi zlate naočnike, študiral je na oxfordski univerzi ter v znamenje svoje časti in veljave nosi pred seboj sodni meč. Vendar nima več pravice, da bi s tem mečem glavo odsekal.

Ob 40-letnici tega dogodka listi povdarjajo, kako je potrebno, da evropske države prinašajo v Afriko evropsko civilizacijo. Morda to velja za divje in nerazvite zamorske narode, ne more po to veljati za abesinsko državo, ki je najstarejša krščanska država na svetu, čeprav ima polno hrib in napak v svojem ustroju. Toda teh tudi civilizirane evropske države ne pogrešajo.

SLOVENEK pred 60 leti:

V torek - 25. aprila 1876.

Isvirni dopisi.

Iz Borovnice, 23. aprila. Kamor Slovci svoje oko obrne, povsodi vidi, da narod slovenski je povsodi zatiran, povsodi zasmehovan; do pravic svojih mu ni mogoče prispeti. In kakó tudi, ker ga na eni strani tlačijo nemili tujci, na drugej pa mu zasaja nož v erce nezvestoba sinov slovenske matere. Ali je čuda, da ni došel do vrhunca omike in učenosti, kjer bi že davno moral biti, ko je zamešan od izdajalnih domačinov, ki so se izneverili majki slovenski, in sedaj pete ližejo tujcem! In takih Efijsalov žalibog mnogo nosijo slovenska tla. Skoro v vsakej vasi so taki odradki, ki delajo propagando za nemčurstvo! In kakovi so ti ljudje?! Komaj znajo brati nemški in še dostikrat tega ne, že kljubujejo narodnjakom, in iščejo si privržencev. Izgledov tacihi mi ni treba dolgo okoli iskati, evo vam jih: precej v našem kraju so take ničle, ki skušajo naše občinstvo, ki se je komaj zbudilo iz dolgotrajnega spanja, zopet zazibati v pogubonosno dušno — spanje. A reve, zastoj se trudite! Pri nas so bistre glave, Slovenci oz dušo in telom, ki se ne pustijo takovim zametati.

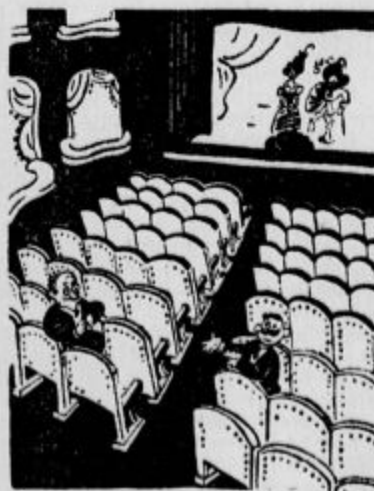

Modna norost. Pri neki svatbi londonske višje družbe je nastopila tudi dama s takimle klobukom.

»Za božjo voljo, Marička, zaprite vendar zvočnik, ker tega hrupa ne morem več prenašati.«

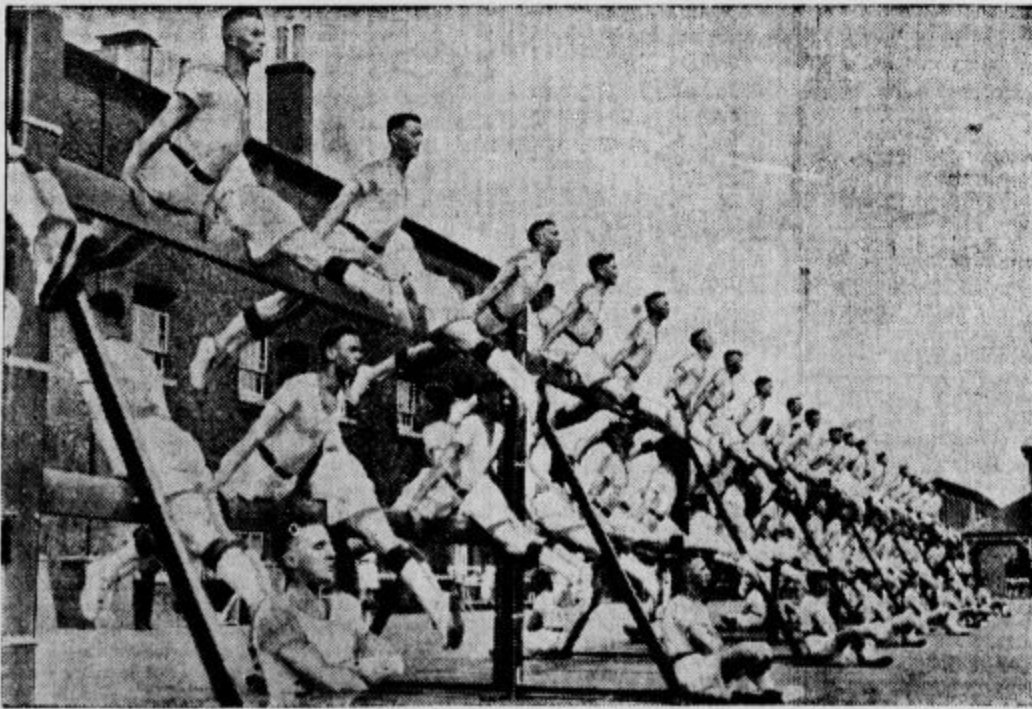
»Saj to ni radio, gospod. Milostna gospa zmerja kuharico.«

»Ko bi bilo gledališče vsaj količkaj bolj obiskano, bi lahko napravili ca. širok patijo.«

Nevaren kovčeg. Angleški zakladni kancler Neville Chamberlain s svojim proračunskim kovčkom stopa v spodnjo zbornico, kjer je naznanil, da bo treba zvišati davke.

Angleški mornarji se vadijo na dolgem telovadnem drogu za kraljevski turnir.

Vsa Poljska slavi spomin poljskega junaka Jana Kilinskega, ki je leta 1794 v Varšavi vodil vstajo proti Rusom. Sedaj so temu junaku v Varšavi postavili spomenik, ki je bil blagoslovljen v navzočnosti državnega predsednika.

Tinček in Tonček kot detektiva

41.

Na sledu.

Slabe volje in praznih rok se je Sam vrnil s podstrešja v izbo, dečka pa sta kakor poparjena kužka pricapljala za njim. Gospodična Cikcakova je sedela na stolu in žalostno strmela predse. Leta in leta je varčevala in skrbno zbirala v porcelanasti posodi novce za stara leta — zdaj je bila mahoma ob vse...

Tinček se je ob pogledu na prazno posodo na tleh porodila v glavi sijajna misel. Sklonil se je, pobral posodo in rekel: »Tale posodo bom nesel v drogerijo! Nemara mi bo lekarnar pomagal napraviti prstne odtise, da bomo pozneje, ko roparje dobimo v pest, lahko ugotovili, če smo ujeli prave.« In se je res pri prči napotil s posodo proti drogeriji sredi vasi.

Ko je bil že nekaj korakov od hiše, je prišel za njim še Tonček in skupaj sta nadaljevala pot. Vstopila sta v drogerijo in zagledala tam sumljivega moža, ki je pravkar naročil lekarnarju:

»Dajte mi 6 zavitkov obliža, širokega 10 centimetrov!«
»To je eden izmed roparske tolpe!« je Tinček šepnil Tončku na uho. »Bodiva previdna!«

Zahvala

Ob nenadomestljivi izgubi naše nad vse ljubljene, dobre soproge, mame, stare mame, sestre, tete, svakinje in tašče, gospe

Marije Adlešič

izrekamo iskreno zahvalo za mnogoštevilne ustmene in pismene izraze sožalja. Posebno smo dolžni zahvalo vsem darovalcem številnih vencev in šopkov, nadalje č. duhovščini, zlasti g. p. Metodu Valjavcu, g. dr. V. Rupniku za izredno požrtvovalnost, zastopnicam in zastopnikom premnogih društev in korporacij, godbi in pevcem, ter vsem, ki so nam ob težki izgubi stali z dejanji in sveti ob strani. Iskrena zahvala vsem, ki so spremili blago pokojnico na zadnji poti.

Ljubljana, dne 25. aprila 1956.

Žalujoča rodbina
Adlešič.

NAZNANJAMO PRIJATELJEM IN ZNANCEM
TUŽNO VEST, DA JE NAŠ DOLGOLETNI
URADNIK IN TOVARIŠ, GOSPOD

František Anders

cudniški prokurist

DNE 25. APRILA 1956 NENADOMA UMRL
BLAGEGA POKOJNIKA OHRANIMO KOT
VESTNEGA URADNIKA IN DOBREGA
TOVARIŠA
V TRAJNEM SPOMINU
V KRMELJU PRI ST. JANZU NA DOLENJSKEM,
DNE 25. APRILA 1956

RAVNATELJSTVO IN NAMEŠČENCI
SENTJANSKEGA PREMGOVNIKA
AND. JAKIL D. D.

MALI OGLASI

V malih oglaših velja vsaka beseda Din 1.—; ženitovanjski oglasi Din 2.—. Najmanjši znesek za mali oglas Din 10.—. Mali oglasi se plačujejo takoj pri naročilu. — Pri oglaših reklamnega značaja se računa enokolonska 5 mm visoka peltina vrstica po Din 250. Za plemenite odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamko.

Službo dobe

Ribič - trnkar

kateri je popolnoma vešč in tega zanimanja, dobi 1 ribjo vodo za lovljenje rib na Dol. Za plačo prejme dve tretjini od izkupitka za ribe, katere se vsak dan prevzamejo. — Voda bogata s plemenito ribo; stanovanje prosto; bil bi ob enem ribji čuvaj in dobi zato nekaj nadškodnine. V poštev pridejo pristni trnkarji, neozeleni, nekaznovani in popolnoma zanesljivi ter pošteti, starost izmed 35 do 38 let. Nastop takoj. Ponudbe na upravo lista pod »2174-5833. (b)

Posestva

Droben oglas v »Slovenca«: posestvo ti hitro prodaj; če še ne z gotovim denarjem poč kupca ti s knjižico (a).

Tristanovanska hiša

ob glavni cesti, v okolici, spadajoči se pod mesto, nova stavba, z lepim vrtom, zelo ugodno na prodaj. Prevzame se lahko večja hipoteka. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 5801. (p)

Enonadstropna hiša

osemstanovniška, vogalna, na zelo prometnem kraju, 4 minute od tramvaja, vsa podkletena, z velikim dvoriščem in vrtom, napredaj. Pripravno za gostilno, kjer je že bila restavracija. Kupni na se lahko plača delno tudi v knjižicah. Mestne hranilnice Ljubljanske. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 5802. (p)

Gostilna in mesarija

blizu kolodvora napredaj, Celje, Gubčeva ulica 4.

Prodajam lepo posestvo

8 orolov zemlje, lepo gošpodarsko posloplje, v dobrem stanju, gostilniška koncesija, lep velik sadonosnik; vse posestvo je okoli hiše, leži na periferiji Ormoža na najlepši točki. Natančnejše informacije pri g. Rajhu v Ormožu. (p)

Auto-motor

Ce avto svoj stari prodajalci avto motorja bi znebil se rad, brž kupcev ti mnogo prižene Slovenec najmanjši inšerat

Avtomobilisti pozor!

Za pomlad Vam Vaš avto strokovno in najceneje prenovi, na novo liča in tapetira Martin Mali — Domžale, specialna delavnica za »Ducos« ličanje in tapetiranje avtomobilov. (f)

Plinski motor

40—50 HP, v brezhibnem stanju, kupim. Pri ponudbi je navesti tip, fabrikat in starost, ali je z generatorjem na ogled ali les, ali brez njega. Samo resne ponudbe upravi »Slovenca« Maribor pod »Motor«. (f)

Objave

Javna dražba posestva

Pri sreskem sodišču v Ljubljani, v sobi št. 16 se bo dne

29. aprila 1956 ob devetih dopoldne prodajalo posestvo v št. 363 k. o. Dobrava, obtoječe iz hiše, gospodarskih poslopij, stavbnih parcel in travnikov. Vrednina znaša 57.900 dinarjev. Pojasnila daje pisarna dr. Lapažne Stanislava, odvetnika v Ljubljani, Gospodarska cesta 4-I.

Stanovanja

ISCEJO:

Štirisobno stanovanje

komfortno, sončno, isčem za avgust. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 5901

Dvosobno stanovanje

manjše, sončno, s pritlikinami, isče samska družinica za avgust. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Južni del mesta« št. 4910. (c)

Udobno stanovanje

iz dveh sob in kabineta, s pritlikinami, isče magistrni uradnik. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 5935. (c)

ODDAJO:

Oddam

trisosobno, lepo, pritlično stanovanje, prazno ali deloma opremljeno, v villi Strelška ulica št. 26. d

Sobe

Iščemo sobo

v pritličju, za obrt, v severnem delu predmestja. Ponudbe: Lavričeva 12.

Kupimo

Trgovci z lesom!

Kupim več vagonov nizarske in tesarske robe, deske, les itd. postavljeno vagon Zagreb. Ponudbe poslati na: Gradbeni podjetnik Ivan Marinello, Zagreb, Ilca 227. (k)

CITAJTE IN SIRITE

»SLOVENCA«

Denar

Posojila

na visoke knjižice daje Slovenska banka, Ljubljana, Krekov trg 10.

Vse denarne posle

nakup in prodaja vrednostnih papirjev (vojne škode), razne kompenzacije, plačila in terjatve pri DENARNIH ZAVODIH itd. Vam izpostavlja Trg. ag. za bančne in kreditne posle ALOJZIJ PLANINŠEK, Ljubljana, Beethovnova ulica 14-I, vrata 19. Telef. št. 35-10.

Vse denarne posle

s hranilnicami in posojilnicami izvršuje točno in solidno moja oblastveno dovoljena pisarna. RUDOLF ZORE, Ljubljana, Gledališka ul. št. 12. Telef. 38-10. Priložite znamke.

Prodamo

Ure za birmo!

Ivan Pakiz, Ljubljana, Pred skofijo 15. (l)

Moške srajce

prvovrstno blago v kvaliteti kot izdelavi, največja izbira, najnižje cene, pri F. I. Gorčar, Sv. Petra cesta 29. (l)

Lucerno

banatsko, domačo črno deteljo, travna semena in koruzo za sejanje dobite v najboljši kakovosti v Javnih skladiščih pri trvdki

FRAN POGAČNIK

d. z o. z.

LJUBLJANA

Tyrševa (Dunajska) cesta št. 33.

Volna, svila, bombaž stalno v bogati izbiri v vseh vrstah — za strojno pletenje in ročna dela po znižanih cenah pri trvdki Karl Prelog, Ljubljana — Zidovska ul. in Stari trg.

Čebulček

nudi po izredno nizki ceni Sever & Komp. — Ljubljana. (l)

Praktično,

lepo in poceni oblečete svoje birmance pri Prekerju, Sv. Petra cesta 14.

Kolesa

ponikljana in kromirana, po nevrjetno nizkih cenah napredaj. Stara kolesa jemljemo v račun. Nova trgovina, Tyrševa cesta 36. (l)

Proda se

v mestu blizu Maribora

enonadstropna hiša z gostilno

Lokali so tudi primerni za večji trgovski obrat. Plačilni pogoji ugodni. — Ponudbe poslati pod »Nova hiša« na upravo Slovenca šte. 5785.

Marijine kipe za maj

v vseh velikostih od najfinejše do priproste izpeljave

kupite po najnižji ceni v trgovini

H. NIČMAN,

Ljubljana, Kopitarjeva ul. št. 2.

Kdor bi rad poznal tuje dežele in življenje po njih, kakor ga od blizu gledajo stotisoči slovenskih izseljencev, kdor bi rad poznal življenje, mišljenje, načrte, upe, veselje, uspehe, skrbi, razočaranja, trpljenje slovenskih izseljencev, razkropljenih po vsem širnem svetu, naj si naroči slovenski izseljenski tehnik, revijo

„Duhovno življenje“

ki že tretje leto izhaja v Buenos Airesu, Republika Argentina, in ima svoje dopisnike in sodelavce med slovenskimi izseljenci vsega sveta, posebno odlično pa seznanja svoje čitatelje z razmerami v Argentini, deželi velike bodočnosti. Tedensko 32 strani. Letno dve debeli vezelanimi knjigi. Letna naročnina 70 Din, ki jih na naš račun nakažite. Zadržni gospodarski banki v Ljubljani.

Uprava »Duhovnega življenja«

Avalos 250

ZAHVALA

ZA MNOGOSTEVLNE IZRAZE SOČUVSTVOVANJA
OB IZGUBI NAŠE LJUBLJENE MAMICE, OMAME,
SESTRE, TAŠČE IN TETE, GOSPE

ANE MAJDIČ

IZREKAMO VSEM NAJTOPLEJŠO ZAHVALO.
ZAHVALJUJEMO SE VSEM, KI SO DAROVALI
KRASNO CVETJE TER SPREMILI PREDRAGO
POKOJNICO NA ZADNJI POTI K VEČNEMU
POČITKU.

CELJE, SPOD. HUDINJA, MARIBOR, LJUBLJANA,
JARŠE, DNE 21. APRILA 1956.

ŽALUJOČI OSTALI